

30.11.2018

Tilanne- ja johtokeskushenkilös- tön koulutus

Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston julkaisu 6/2018

Matti Honkanen
Keijo Kangastie
Terho Pylkkänen
Jussi Rahikainen

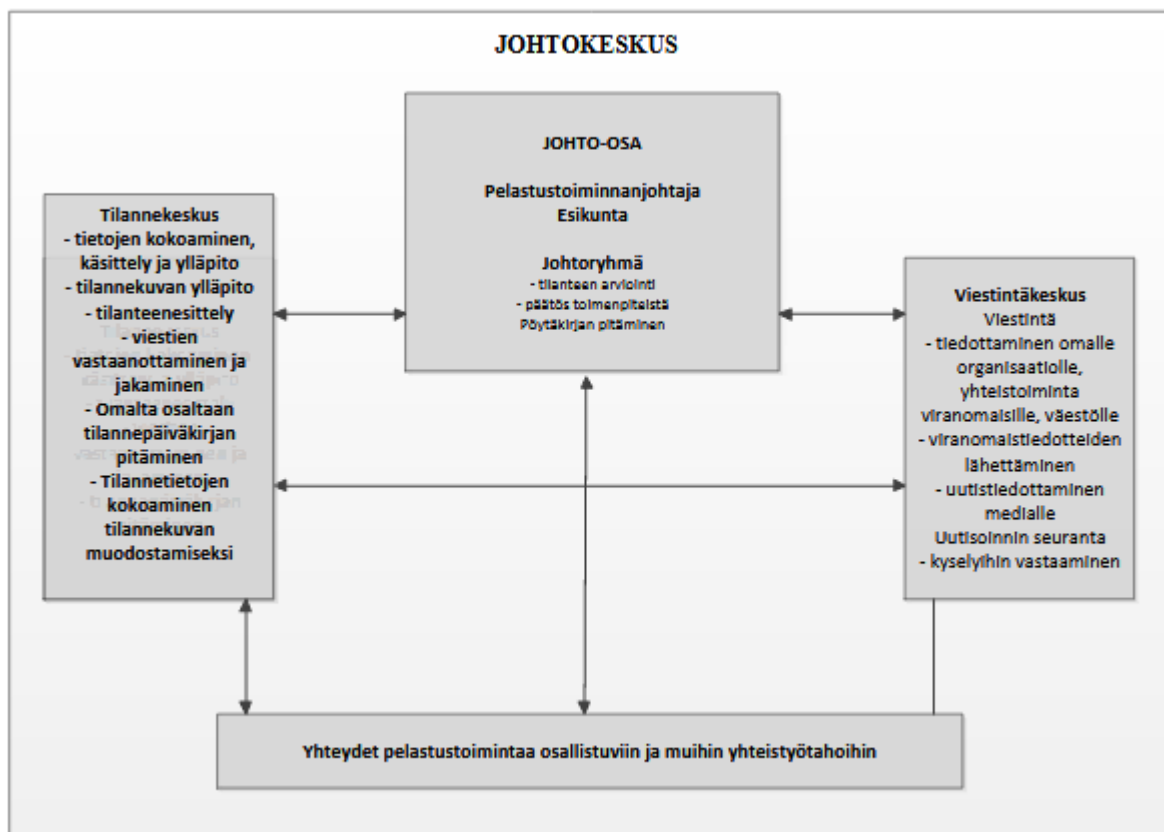
Sisällysluettelo

Käsitteet.....	3
Johdanto	5
1 Johtokeskushenkilöstön koulutusmoduuli	7
1.1 Tilannekeskuspalvelut	7
1.2 Viestintäpalvelut.....	9
1.3 Johtokeskuspalvelut	13
2 Tilannepaikan johtajan koulutusmoduuli	16
2.1 Pelastusryhmän johtaja	16
2.2 Sopimusalokunnan ryhmänjohtaja.....	16
Lähdeluettelo.....	18

Käsitteet

Käsitteitä löytyy laajemmin Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston (2016) [Pelastustoiminnan käsitteitä](#) -julkaisusta, tai [Ehdotus pelastustoiminnan johtamisen suunnitteluperusteiden kehittämiseksi](#) -julkaisusta (Sisäministeriö 2018a) tai Tilannekeskus- ja johtokeskuspalveluiden suorituskykyvaatimukset -julkaisusta (Sisäministeriö 2019).

Johtokeskus

Kuva 1. Johtokeskustyöskentely muodostuu kolmesta osasta; johtamisesta, tilannekeskuspalveluista ja viestintäpalveluista. (Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto 2016, s. 9.)

Johtokeskus on toiminnan johtamista varten perustettu toiminnallinen kokonaisuus, joka käsittää henkilöstön, tilan ja välineet. Johtokeskuksella voidaan suppeammin tarkoittaa myös kiinteää, erikseen suunniteltua tilaa, josta toimintaa johdetaan. Usein johtokeskus sijoitetaan suojatilaan, jossa johtaminen on mahdollista myös poikkeusoloissa suojautumista edellyttävissä tilanteissa. Johtokeskuksia ovat esimerkiksi ministeriöiden johtokeskukset, kuntien ja kuntayhtymien sekä alueen pelastustoimen johtokeskukset. Johtokeskuksista käytetään usein lyhennettä JOKE. (Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto 2016.)

Käsitteellä johtokeskus voidaan eri yhteyksissä tarkoittaa ainakin kahta eri asiaa. Laajasti ymmärrettynä johtokeskuksella tarkoitetaan toiminnallista kokonaisuutta, joka on perustettu normaalista poikkeavien turvallisuustilanteiden aikaista toiminnan johtamista tai kriisijohtamista varten. Toiminnallisena kokonaisuutena ymmärrettynä johtokeskus käsittää siis henkilöstön, johtamistilan ja välineet sekä toimintaa ohjaavat asiakirjat. (Korhonen 2010, s. 48.)

Onnettomuustiedottaminen

Onnettomuustiedottamisella tarkoitetaan lain edellyttämää pelastustoiminnan tehtävistä viestimistä medialle ja kansalaisille. Onnettomuustiedottaminen on osa onnettomuusviestinnän kokonaisuutta ja samalla pelastustoimen arkityötä. Onnettomuustiedottamisesta vastaa aina tilannetta johtava henkilö (pelastusjohtoisessa tilanteessa pelastustoiminnan johtaja), mutta toteutusvastuuta voidaan jakaa tilannekohtaisesti. (Harinen 2018.)

Pelastusmuodostelman johtaja

Tilanteissa, jossa on mukana yhteistyöviranomaisia tai -tahoja, pelastustoiminnan johtaja toimii yleisjohtajana. Yleisjohtaja keskittyy tilannekuvan ylläpitämiseen ja toiminnan yhteensovittamiseen. Hänen tulee tarvittaessa nimetä henkilö pelastusmuodostelman johtajaksi, joka hoitaa pelastustoiminnan muodostelmien johtamisen yleisjohtajan alaisuudessa. Tällöin yleisjohtajan johtamien henkilöiden määrä pysyy kohtuullisena.

Tilannekeskus

Tilannekeskus on paikka tai organisaatio, jossa kerätään ja muokataan tietoa johtamista ja päätöksentekoa varten. Pelastuslaitoksen tilannekeskus voi toimia johtokeskuksen osana ja se voi palvella koko maakuntakonsernia. (Spek 2014, s. 106.)

Tilannekeskus voi olla myös yhteinen useamman pelastuslaitoksen ja/tai viranomaisen kanssa. Tilannekeskus on valmiudessa 24/7 tai se on tarvittaessa perustettavissa. TIKE:n päätehtävä on pelastustoiminnan ja sen johtamisen tukeminen keräämällä tarvittavaa tietoa päätöksenteon tueksi ja tilannekuvan muodostamiseksi sekä tarpeellisen tiedon välittäminen yhteistoimintatahoille. PEL-JOKEN perustamisen jälkeen TIKE voi toimia tarvittaessa myös PEL-JOKEN viestikeskuksena. (Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto 2016.)

Johdanto

Pelastustoiminnan johtamisen kehittäminen -työryhmä on osa sisäministeriön ja Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston yhteistä Pelastustoimen uudistushanketta. Työryhmän tehtävänä oli tarkastella nykyisiä pelastustoiminnan johtamisjärjestelmiä sekä niihin liittyviä johto- ja tilannekeskustoimintoja. Työn tavoitteena oli muodostaa kehitysehdotus, jonka pohjalta pelastustoiminnan johtamisen toimintamallit sekä tilanne- ja johtokeskusten suunnitteluperusteet muokkautuvat entistä yhdenmukaisempaan muotoon. 26.4.2018 päätettiin perustaa alatyöryhmä, jonka tehtävänä oli tarkentaa [Ehdotus pelastustoiminnan johtamisen suunnitteluperusteiden kehittämiseksi](#) -julkaisussa esitettyjen ratkaisujen edellyttämää henkilöstön koulutuksen kehittämistä.

Alatyöryhmä on koonnut tämän raportin, jonka pääpaino on tilanne- ja johtokeskushenkilöstön koulutuksen määrittämisessä. Lisäksi työryhmä on kirjannut näkemyksensä tilannepaikan johtamisen koulutuksesta. Dokumenttia lukiessa on syytä kiinnittää huomiota tilannekeskuksen ja johtokeskuksen eroihin. Tilannekeskuksen päätehtävä on pelastustoiminnan ja sen johtamisen tukeminen keräämällä tarvittavaa tietoa päätöksen tueksi ja tilannekuvan muodostamiseksi sekä tarpeellisen tiedon välittäminen yhteistoimintatahoille. Varsinainen pelastustoiminnan johtaminen tapahtuu johtokeskuksessa. Kun johtokeskus perustetaan, siirtyy tilannekeskus osaksi sen toimintaa, katso kuva 1 sivu 3.

Pelastuslaitoksen ja sopimuspalokunnan henkilöstöön kuuluvan pelastustoimintaan osallistuvan henkilön tulee ylläpitää tehtäviensä edellyttämiä perustaitoja ja kuntoa (Sisäministeriö 2011, 39 §). TIKE/JOKE -henkilöstön osalta voidaan ajatella, että perustaitojen ylläpitäminen edellyttää tässä raportissa esitetyn koulutuksen suorittamista. Ilman yhteistä koulutus pohjaa ei voida olettaa, että jatkossa Suomessa olisi pelastustoimen tilanne- ja johtokeskuksissa yhtenäiset toimintamallit, tehtäväkuvat, rakenne ja osaaminen eli yhtenäinen suorituskky.

Koulutussisältöjen kokonaisuudet ovat hieman erilaisia eri tehtäviä hoitaville, esimerkiksi tilannepäällikön, pelastusmuodostelman johtajan ja yleisjohtajan tulisi suorittaa pelastusalan tutkinnon (Sisäministeriö 2011, 57 §) lisäksi kaikki kolme koulutusosiota (TIKE & viestintä & JOKE). Lisäksi heidän tulee suorittaa osaamiskartoitus hyväksytysti. Sen sijaan päivystäjälle koulutuskokonaisuudeksi riittäisi tilannekeskuspalveluiden ja viestintäpalveluiden osioiden suorittaminen. On kuitenkin muistettava, että Pelastuslain tiedonsaantioikeuksia käyttävän päivystäjän tulee olla pelastusviranomainen (Sisäministeriö 2011, 89 §).

Ensimmäisessä luvussa on kerrottu johtokeskushenkilöstön koulutustarpeista, jotka on jaettu kolmeen osaan: tilannekeskuspalveluihin, viestintäpalveluihin ja johtokeskuspalveluihin. Toisessa luvussa keskitytään tilannepaikanjohtajan koulutusmoduuliin.

1 Johtokeskushenkilöstön koulutusmoduuli

Tavoitteena on, että jatkossa Suomessa olisi pelastustoimen tilanne- ja johtokeskuksissa yhtenäiset toimintamallit, tehtäväkuvat, rakenne ja osaaminen eli yhtenäinen suorituskyyky. Johtokeskuksen toiminta koostuu kolmesta osasta: johtamisesta, tilannekeskuspalveluista ja viestintäpalveluista.

1.1 Tilannekeskuspalvelut

Tilannekeskuspalveluiden suorituskyykyvaatimusten ja osaamiskartoituksen parissa tehtyä työtä on hyödynnetty tämän koulutusmoduulin määrittelyssä.

Koulutuksen tavoitteet

Tilannekeskuspalvelut -koulutuksen käytyään osallistuja:

- ymmärtää perusteet tilannekeskuksen toimintaperiaatteista
- ymmärtää tilannekeskuspalveluiden roolin osana johtokeskusta
- on perehtynyt eri toimintamalleihin tilannekeskuksessa
- osaa käyttää tilannekeskuksen eri sovelluksia
- osaa käyttää johtamisen sähköisiä apuvälineitä.

Kurssin sisältö

Ennen kurssin alkua suoritetaan verkossa ennakotehtävä, jossa määritellään lähtötaso. Mahdollisten lisätehtävien jälkeen kurssilla käsitellään seuraavia asioita:

- yhteinen johtamiskäsitys
- pelastustoiminnan johtamisen yleisperiaatteet
- pelastustoiminnan organisaatiot ja johtamisen tasot / komponentit
- johtamisen tukeminen
- tilanepaine ja stressi
- tilannekeskuksen tehtävät
- tilannekeskuksen henkilöstön tehtävät ja roolit
- Virve ja muut viestivälineet
- tiedottamisen perusteet
- tietoturva
- tilannekuvan ylläpitäminen
- sähköiset johtamisjärjestelmät

- eri ohjelmistojen käyttöperiaatteet
- tiedostot ja suunnitelmat
- harjoituksia
- virka-apupyynnön tekninen toteuttaminen.

Sähköiset työkalut

Tilannekeskushenkilöstön tulee osoittaa ennakkotehtävässä osaavansa käyttää seuraavia sähköisiä työkaluja, joiden käyttöä kerrataan kurssilla:

- tilannekuva
 - PEKE, KEJO
 - ERICA
 - JOTKE
 - KRIVAT, käytön perusteet
 - valvontakamerajärjestelmät
 - TUVE-sharepoint
 - turvallisuustilannekuva
 - infra (sähköverkot, tiestö, vesi)
 - säteily (STUK)
 - tieto- ja kyberturvallisuustilanne (Viestintävirasto)
 - sää, merivedenkorkeus, tulvat (Ilmatieteenlaitos, SYKE)
 - tapahtumat (yleisötilaisuudet)
 - kunnat, yt-viranomaiset
- johtamisen tukeminen
 - kohdesuunnitelmat yms.
 - olosuhteet (Ilmanet)
 - valvontasovellukset
 - tietokannat (kiinteistöt, ajoneuvot, vaaralliset aineet)
 - maa-, meri-, lento- ja laivaliikenteen seuranta
- hälyttäminen
 - KEJO, PEKE
 - ERICA
 - varahälytysjärjestelmät (esim. tekstiviestit, Pocsag)

- väestön varoittaminen
 - o vara-hälytysjärjestelmät (VORO, ERICA).

Opetusmenetelmät:

- Lähiopetus, verkkokoulutus, harjoituksia ja osaamisenkartoitus.

Koulutuksen kesto:**Tilannekeskuspalvelut 2 opintopistettä****Etäopiskelu verkossa 0,5 päivää**

- lähtötason testi & mahdolliset lisätehtävät

Lähiopetus 2 päivää

- teoria, järjestelmien periaatteiden läpikäynti

Verkkokoulutus 0,5 päivää

- järjestelmien/ohjelmistojen käyttöharjoittelu

Lähiopetus 2 päivää

- sovellettuja tilannekeskusharjoittelua

Koulutuksen laajuus on kaksi opintopistettä, sisältäen noin puoli päivää itsenäistä opiskelua.

1.2 Viestintäpalvelut

Pelastustoimessa viestintä on osa kaikkia ydinprosesseja sekä laitoksen johtamista ja ohjausta. Viestintä liittyy organisaatioissa olennaisesti aina myös johtamiseen; johtaminen on mitä suurimmassa määrin viestintää (Harinen 2018). Viestinnän toteuttaminen on oleellinen osa johtokeskuspalveluita.

Pelastuslaitoksen viestinnästä voidaan tunnistaa kolme osaa:

- turvallisuusviestintä
- onnettomuusviestintä (sisältäen onnettomuustiedottamisen)
- muu yhteisöviestintä.

Nämä kolme osaa muodostavat kokonaisuuden, jonka osasia ei voida erottaa toisistaan. Esim. onnettomuudesta tiedotettaessa kerrotaan myös omasta toiminnasta ja samalla voidaan turvallisuusviestinnän keinoin pyrkiä ehkäisemään vastaavia onnettomuuksia. (Sisäministeriö 2018b.)

Kuva 2. Pelastuslaitoksen viestintä voidaan jakaa myös toisella tavalla, lakisääteiseen viestintään ja pelastuslaitoksen muuhun viestintään. Kaikki kuvassa 2 esitetyt viestintätavat voidaan ryhmitellä myös edellä esitellyllä tavalla turvallisuusviestintään, onnettomuusviestintään ja muuhun yhteisöviestintään.

Turvallisuusviestintä sisältää sekä pelastuslain mukaiset neuvonnan, koulutuksen, yleisötilaisuudet ja joukkoviestinnän että muunkin turvallisuusasenteisiin ja -osaamiseen vaikuttamiseen tähtäävän, kansalaisille suunnatun viestinnän (Harinen 2018).

Onnettomuusviestintä on onnettomuustilanteisiin liittyvää viestintää pelastustoimen ja eri sidosryhmien välillä. Se pitää sisällään paitsi lakisääteisen onnettomuustiedottamisen, myös muun onnettomuuteen liittyvän viestinnän pelastustoiminnan tehtävistä esimerkiksi medialle, kansalaisille ja sidosryhmille. Onnettomuusviestintää tehdään eri keinoin ja eri kanavia hyödyntäen. (Sisäministeriö 2018b.)

Pelastustoimen **muu yhteisöviestintä** tarkoittaa sitä viestintää, jolla pelastustoimi kertoo toiminnastaan ulkoisille kohderyhmilleen. Tällöin viestinnän tavoitteena on esimerkiksi tehdä toimintaa ja tuloksia näkyväksi sekä vahvistaa kuvaa pelastustoimesta luotettavana yhteiskunnallisena toimijana, sisäisen turvallisuuden varmistajana ja yhteistyökumppanina. Tällaista strategista, organisaation tavoitteiden saavuttamista edistävää viestintää ei yleensä eroteta organisaation muusta päivittäisviestinnästä: ideaalitalanteessa kaikki viestintä tukee organisaation strategisia tavoitteita. Myös yhteiskunnalliseen keskusteluun osallistuminen on osa pelastuslaitosten muuta ulkoista yhteisöviestintää, ja kannanotot rakentavat myös alasta syntyvää julkisuuskuva. Lisäksi ne toimivat työkaluina yhteiskunnallisessa vaikuttamisessa, alan yhteiskunnallisen painoarvon

nostamisessa sekä edunvalvonnassa. Muuhun yhteisöviestintään luetaan myös esimerkiksi yleisötapahutumien markkinointi, toimintavuosien tunnuslukuja koskeva uutisointi sekä tehdyistä päätöksistä viestiminen. (Harinen 2018.)

Viestintäpalvelut -koulutuksen avulla pyritään edesauttamaan pelastuslaitosten siirtymistä valistuksesta vuorovaikutukseen, onnettomuustiedottamisesta onnettomuusviestintään sekä perinteisestä viranomaisroolista yhä avoimempaan yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen ja näkyvillä oloon on. Koulutuksen painopiste on pelastustoiminnan johtamista tukevissa onnettomuusviestinnässä ja turvallisuusviestinnässä.

Koulutuksen tavoitteet

Viestintäpalvelut -koulutuksen käytyään osallistuja:

- ymmärtää pelastustoimen viestinnän roolit
- ymmärtää viestinnän merkityksen organisaation strategisena toimintana
- on perehtynyt tilanne- ja johtokeskuksen rooliin ja eri toimintamalleihin pelastuslaitoksen viestinnässä, erityisesti onnettomuusviestinnässä ja turvallisuusviestinnässä
- on saanut perehdytyksen eri sovellusten käyttöön johtokeskuksessa.

Kurssin sisältö

Ennen kurssin alkua suoritetaan verkossa ennakotehtävä, jossa määritellään (mm. kirjallisen viestinnän) lähtötaso. Mahdollisten lisätehtävien jälkeen kurssilla käsitellään seuraavia asioita:

- Turvallisuusviestintä
 - o osaa hyödyntää (toistaiseksi vielä suunnitteluvaiheessa olevia) *valtakunnallista TUVI -vuosikelloa, sosiaalisen median ohjeistusta, kuvaohjetta, onnettomuustiedottamisen ja vaaratiedottamisen ohjeita*
 - o sosiaalisen median sisällön tuottaminen (em. ohjeistuksen mukaan)
 - o osaa hyödyntää (toistaiseksi vielä suunnitteluvaiheessa olevaa) *pelastuslaitosten yhteistä kuvapankkia*
 - o osaa toimia verkottuneiden 24/7 TIKEn chat -palveluissa
 - o mediaseurannan hyödyntäminen
 - o osaa käyttää sosiaalisen median analytiikkatyökaluja
- Onnettomuusviestintä
 - o ensi- ja jatkotiedote Peto-mediassa
 - o onnettomuustietojen välittäminen eteenpäin

- ilmoitukset viranomaiselle yms. (SM + oma henkilöstö, johto, yhteistyötahot, teksti-tv, uutiset)
- vaaratiedote
- tiedotustilaisuuden tukitoiminnot
- tiedotteiden julkaisu verkossa, viestintä sosiaalisessa mediassa
- kulttuuriosaaminen sekä vuorovaikutus- ja yhteistyötaidot asiakasrajapinnassa
- Muu yhteisöviestintä
 - pelastuslaitoksen muun yhteisöviestinnän tavoitteet & kohderyhmät
 - muun yhteisöviestinnän keinovalikoima
 - muun yhteisöviestinnän tekninen toteuttaminen
 - ymmärrys vastuustaan virkamiehenä ja sen vaikutuksista viestintään.

Sähköiset työkalut

Tilanne- ja johtokeskushenkilöstön tulee osoittaa ennakotehtävässä osaavansa käyttää seuraavia sähköisiä työkaluja, joiden käyttöä kerrataan kurssilla:

- jatkotiedotteet
 - nettisivut, sähköpostijärjestelmät
- some
 - Facebook
 - Twitter
- mediaseuranta
 - radio, TV, netti
- sisäinen
 - sähköposti
 - infoTV-järjestelmät
- sähköiset asiointipalvelut.

Opetusmenetelmät:

- Lähiopetus, verkko-opetus, harjoituksia ja osaamisenkartoitus.

Koulutuksen laajuus:**Viestintäpalvelut 2 opintopistettä****Etäopiskelu verkossa 0,5 päivää**

- lähtötason testi & mahdolliset lisätehtävät

Lähiopetus 2 päivää

- teoria, järjestelmien periaatteiden läpikäynti

Verkkokoulutus 0,5 päivää

- järjestelmien/ohjelmistojen käyttöharjoittelu

Lähiopetus 2 päivää

- teoria

Viestintäpalveluiden harjoitukset toteutetaan osana tilanne- ja johtokeskuspalveluiden koulutusjaksojen sovellettuja harjoituksia. Koulutuksen laajuus on kaksi opintopistettä, sisältäen noin puoli päivää itsenäistä opiskelua.

1.3 Johtokeskuspalvelut

Vaatuksena kurssille osallistumiselle on hyväksytysti suoritettut tilannekeskus- ja viestintäpalveluiden opintojaksot.

Koulutuksen tavoitteet

Johtokeskuspalvelut -koulutuksen käytyään osallistuja:

- ymmärtää mitä tietoja johtokeskus tarvitsee ja mitä palvelua sieltä saa, kun
 - o johtokeskus toimii yhden pelastuslaitoksen alueella
 - o tilanteen laajetessa johtokeskus palvelee usean pelastuslaitoksen alueella
 - o yhteistyösopimukseen pohjautuen johtokeskus palvelee samanaikaisesti useaa pelastuslaitosta
- osaa pelastuskomppanian, pelastusyhtymän ja erilaisten esikuntatoimintojen johtamisen ja suunnittelun normaaliajan onnettomuustilanteissa
- tietää pelastuskomppanian ja pelastusyhtymän suorituskyvyn eri onnettomuuksien pelastustoiminnassa
- osaa pelastustoiminnan johtokeskuksen toimintaperiaatteet ja tietää niiden suorituskyvyt
- saa perusteet johtamisen sähköisten apuvälineiden käyttöön. Osallistuja osaa kansainvälisen avunpyyntöön sekä kansainvälisen avun vastaanottamisen liittyvän prosessin.

Kurssin sisältö

Ennen kurssin alkua suoritetaan verkossa ennakotehtävä, jossa määritellään lähtötaso. Mahdollisten lisätehtävien jälkeen kurssilla käsitellään seuraavia asioita:

- johtokeskuksen toiminta, roolit, johtamisen yleisperiaatteet, eri johtamistasoilla tapahtuva toiminta
 - o suurten pelastusoperaatioiden suunnittelu ja johtaminen pelastusyhtymän johtaminen
 - o johtoryhmä- ja esikuntatyöskentely
- viranomaisyhteistyö
- virka-apupyynnöstä päättäminen
- johtokeskuksen perustaminen
- henkilöstön roolit
- tietoturva
- tilannekuvan merkitys johtamisessa
- sähköisten johtamisjärjestelmien käyttöperiaatteet
- muut ohjelmat
- vakiosuunnitelmat, kohdekortit, niiden tunteminen ja käyttäminen
- toiminta häiriötilanteessa
- etäjohtaminen
- ruuhkatilanne, tehtävän kiireellisyysjärjestyksen päättäminen, Erica Client
- valmiuden ylläpitämisestä ja tehostamisesta päättäminen
- kansainvälinen avunpyyntö ja kansainvälisen avun vastaanottaminen.

Sähköiset työkalut

Johtokeskushenkilöstön tulee osata hyödyntää/soveltaa Tilannekeskuspalvelut -koulutuksessa läpikäytyjä sähköisiä työkaluja johtamisen apuvälineenä.

Opetusmenetelmät:

- Lähiopetus, verkkokoulutus, harjoituksia ja osaamisenkartoitus.

Koulutuksen kesto:

Johtokeskuspalvelut 3 opintopistettä

Etäopiskelu verkossa 1 päivää

- lähtötason testi & mahdolliset lisätehtävät

Lähiopetus 2 päivää

- teoria, järjestelmien periaatteiden läpikäynti

Verkkokoulutus 0,5 päivää

- järjestelmien/ohjelmistojen käyttöharjoittelu

Lähiopetus 3 päivää

- sovellettua johtokeskusharjoittelua

Koulutuksen laajuus on kolme opintopistettä, sisältäen noin kaksi päivää itsenäistä opiskelua.

2 Tilannepaikan johtajan koulutusmoduuli

2.1 Pelastusryhmän johtaja

Tilannepaikan johtajan koulutus palomiehelle

Opiskelija tietää pelastusryhmän suorituskyvyn eri onnettomuustilanteiden pelastustehtävissä ja osaa pelastusryhmän johtamisen eri onnettomuustyypeissä. Opiskelija osaa etäjohtamisen käytännöt.

Koulutus pitää sisällään seuraavan kaltaisia kokonaisuuksia:

- Säädösperusta
- Pelastustoiminnan johtamisprosessi
- Pelastusryhmän johtaminen eri onnettomuustyypeissä
- Onnettomuustyytit ja onnettomuuksien ominaispiirteet
- Tilannepaikan johtajan rooli joukkueen osana
- Pelastusryhmä suuremman pelastusmuodostelman osana
- Viestintää pelastustoiminnan johtamisessa, ml. TUVE viestintäpalvelut
- Virve-päätelaite johtamisen työkaluna
- PEKE / KEJO kenttäjohtamisjärjestelmä ryhmänjohtajan työvälineenä
- Ryhmänjohtajan sijaisena toimiminen
- Etäjohtamisen käytännöt ja toimivaltuudet
- Tilanteesta oppiminen
- Osaamiskartoitukseen osallistuminen ja sen läpäiseminen. (Sisäministeriö 2018a.)

2.2 Sopimuspalokunnan ryhmänjohtaja

Tilannepaikan johtajan koulutus sopimuspalokunnan ryhmänjohtajalle

Opiskelija tietää pelastusryhmän suorituskyvyn eri onnettomuustilanteiden pelastustehtävissä ja osaa pelastusryhmän johtamisen eri onnettomuustyypeissä. Opiskelija osaa etäjohtamisen käytännöt.

- Säädösperusta (uusi)
- Pelastustoiminnan johtamisprosessi (kertaus)
- Pelastusryhmän johtaminen eri onnettomuustyypeissä (kertaus)
- Onnettomuustyytit ja onnettomuuksien ominaispiirteet (kertaus)
- Tilannepaikan johtajan rooli joukkueen osana (uusi)
- Pelastusryhmä suuremman pelastusmuodostelman osana (uusi)

- Viestintä pelastustoiminnan johtamisessa ml. TUVE viestintäpalvelut (kertaus/uusi)
- Virve-päätelaite johtamisen työkaluna (kertaus/uusi)
- PEKE /KEJO kenttäjohtamisjärjestelmä ryhmänjohtajan työvälineenä (kertaus/uusi)
- Etäjohtamisen käytännöt ja toimivaltuudet (uusi)
- Tilanteesta oppiminen (uusi)
- Osaamiskartoitukseen osallistuminen ja sen läpäiseminen. (Sisäministeriö 2018a.)

Lähdeluettelo

Harinen Aimo, 2018. Kyllä me täällä sitä tiedottajaa kaivattaisiin - Pelastuslaitosten ulkoisen viestinnän tila ja näkemyksiä sen roolista tulevaisuuden pelastustoimessa. Pelastusopisto, B-sarja Tutkimuksia 2/2018. ISSN 2342-9313 (verkkopublication). http://info.smedu.fi/kirjasto/Sarja_B/B2_2018.pdf

Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto, 2016. Pelastustoiminnan käsitteitä. Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston julkaisu 3/2016 (2. päivitetty versio). http://www.pelastuslaitokset.fi/js/upload/Pelastustoiminnan-ksitteit-2_pivitetty-versio-2016.pdf

Pelastusopisto, 2018. Tilannekeskus muistio 18.1.2018. MHon, TNeu, J-Plso, A-MKos.

Sisäministeriö, 2011. Pelastuslaki 379/2011.

Sisäministeriö, 2018a. Ehdotus pelastustoiminnan johtamisen suunnitteluperusteiden kehittämiseksi. Sisäministeriön julkaisu 21/2018. Pelastustoimen uudistushanke, Pelastustoiminnan johtamisen kehittäminen työryhmä. http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161032/SM_21_2018_Ehdotus%20pelastustoiminnan%20johtamisen%20suunnitteluperusteiden%20kehittamiseksi.pdf

Sisäministeriö, 2018b. Suositukset viestinnän kehittämisestä pelastuslaitoksissa. Sisäministeriön julkaisu 22/2018. Loppuraportti, Pelastustoimen uudistushankkeen Viestintätyöryhmä. http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161161/SM_22_2018_Suosituks%20viestinnan%20kehittamisesta%20pelastuslaitoksissa.pdf

Sisäministeriö, 2019. Tilannekeskus- ja johtokeskuspalveluiden suorituskykyvaatimukset. Sisäministeriön julkaisu x/2019. Pelastustoimen uudistushanke, Pelastustoiminnan johtamisen kehittäminen työryhmä. Julkaistaan alkuvuonna 2019.